

De bochtafsnijding en wat Overschie er over te vertellen heeft

Een gesprek

Op 7 juli j.l. vond er een gesprek plaats van enkele leden van de expert-groep die zich met de bochtafsnijding bezighoudt (John van den Berg, Fieneke van Loon, Ton Kurvers, Paul Smeele) met Roland van der Heijden van de Dienst Stedebouw en Volkshuisvesting van de Gemeente Rotterdam. Hij vertegenwoordigt de gemeente in de projectgroep die de bochtafsnijding voorbereidt. (Andere leden: Provincie, Waterschap, Schiedam, Deelgemeente). Over dit gesprek is tevoren overleg geweest met de deelgemeente.

Belangrijkste doel was het krijgen van inzicht in de procedures die er lopen en gaan lopen, de rol van de verschillende overheden daarbij en de mogelijkheden voor burgers om tijdig geïnformeerd te worden en tijdig commentaar te kunnen leveren. Tot dusver lukte het niet om daar via de meer voor de hand liggende instanties, Provincie en Deelgemeente, achter te komen. Op dit punt voldeed het gesprek geheel aan de verwachtingen. Hierbij geen gespreksverslag maar enkele bevindingen en conclusies.

Drie plannen

Om de bochtafsnijding te kunnen realiseren en het ontstane eiland in te richten zijn er drie soorten plannen nodig, die alle drie door de Deelgemeente Overschie moeten worden vastgesteld:

- **een wijzigingsplan**
- **een project-bestemmingsplan**
- **een inrichtingsplan**

Wijzigingsplan. In het bestemmingsplan Overschie Dorp is de wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt om een strook 'weidepark' om te zetten in 'vaarweg'. Om die bevoegdheid te activeren moet er een wijzigingsplan gemaakt worden door de instantie die de wijziging wil, de Provincie, waarin wordt aangegeven hoe de nieuwe situatie er – binnen de grenzen van het geldende bestemmingsplan – uitziet.

Het wijzigingsplan wordt vastgesteld door de Deelgemeente, en die bepaalt hoe dat gebeurt. Er zijn drie varianten denkbaar:

- de Deelraad delegeert alles aan het Dagelijks bestuur; er vindt geen publieke discussie plaats;
- de Raad stelt vast maar organiseert geen publieke discussie;
- de Raad stelt vast nadat de stukken ter inzage hebben gelegen en er een inspraakronde heeft plaatsgevonden.

(Het zal duidelijk zijn dat wij alleen de laatste variant aanvaardbaar vinden)

Project-bestemmingsplan. Er zijn allerlei zaken, ook omstreden ingrepen als het fietspad op het eiland, die passen in het bestemmingsplan. Dat wil niet zeggen dat ze er automatisch komen, wel dat er geen wijziging van het bestemmingsplan voor nodig is. Maar dat bestaande bestemmingsplan voorziet niet in de aanleg van bruggen, hoewel iedereen vindt dat er in elk geval één moet komen. Daarvoor moet het bestemmingsplan veranderd worden; vroeger ging dat met een artikel 19-procedure, nu met een project-bestemmingsplan.

Daarin worden alle voornemens opgenomen die strijdig zijn met het huidige plan Overschie-Dorp. Zo is het de vraag of de natuurvriendelijke oevers die men met alle geweld langs de oude en de nieuwe vaarweg wil aanleggen niet zoveel ruimte eisen dat de grenzen die het bestemmingsplan voor de vaarweg aangeeft worden overschreden. In dat geval moeten er in het project-bestemmingsplan eerst ruimere grenzen worden geregeld. Ook het project-bestemmingsplan wordt vastgesteld door de Deelgemeente Overschie. Wat de procedure betreft: zie boven.

Inrichtingsplan. Dit wordt nu opgesteld door het bureau Witteveen en Bos op basis van de voorstellen van Umland, en geeft aan hoe het eiland wordt ingericht. Ook dit plan wordt vastgesteld door de Deelgemeente.

Procedure: zie boven

Wel of geen MER?

Het project bochtafsnijding is te klein om automatisch MER-plichtig te zijn, maar er zouden bijzondere omstandigheden kunnen zijn waardoor een MER toch nodig is. Het project is daarom wel MER-beoordelingsplichtig. Die beoordeling of een MER nodig is wordt uitgevoerd door de Provincie en de DCMR (Milieudienst Rijnmond). Nu is al bekend dat zij een MER niet nodig vinden. Ook deze beoordeling wordt aan de Deelgemeente voorgelegd, en ook hier ligt het voor de hand een publieke discussie te doen plaatsvinden.

Bij die gelegenheid kan nadere informatie worden verkregen over de gevaren van vervuild kwelwater vanuit het met havenslib opgehoogde bedrijventerrein.

Onder wie valt het gebied: gemeente of deelgemeente?

Er is nooit formeel vastgesteld wie er bestuurlijk verantwoordelijk is voor het gebied: de gemeente Rotterdam of de deelgemeente Overschie. De gemeente verlangt zeggenschap over gebieden met een stedelijke functie zoals de bedrijventerreinen en het vliegveld. Dit gebied valt volgens Rotterdam onder de deelgemeente, maar de deelgemeente pakt dat niet op en verwijst telkens naar de stad. Als de deelgemeente dat blijft doen zal de stad de rol van bevoegd gezag moeten overnemen. Het is ongewenst dat deze onduidelijkheid blijft voortbestaan (waardoor de Provincie vrij spel heeft); Overschie dient zich met kracht te manifesteren als bevoegd gezag over dit gebied.

Wie gaat het gebied beheren?

Er is veel voor te zeggen om, als het gebied een natuurfunctie krijgt, eigendom en beheer over te dragen aan een private non-profit organisatie. De al jaren bestaande Stichting Oost-Abtspolder zou dat kunnen doen, maar beschikt op dit moment niet over de middelen om het gebied van de gemeente te kunnen kopen.

Hoge Brug en fietspad

Twee inhoudelijke punten zijn kort aan de orde geweest.

Er is nog eens gememoreerd dat de Hoge Brug een doorvaartbreedte heeft van 7.20 m. terwijl het nieuwe kanaal gedimensioneerd wordt voor schepen die een meter breder zijn; de verzekering dat de Hoge Brug niet wordt aangepakt is daarom met gepast wantrouwen ontvangen. Er zal een heel wat steviger verklaring van de provincie moeten komen om de verdenking dat het een kwestie van salamatactiek is, weg te nemen.

Velen hebben met verwondering kennis genomen van het voorstel om het eiland van twee bruggen te voorzien en de fietsroute Rotterdam-Delft voor een kort traject via het eiland te leiden. Daar blijkt een diepe gedachte achter te liggen: deze fietsroute van de Delfhavenseweg naar de Delftweg gaat nu via de Dorpsstraat, en die wordt door de gemeentelijke fietsologen beschouwd als van zeer lage kwaliteit, een echt knelpunt; pas als overal rode asfaltstroken liggen, zoals nu op de Delftweg, is men tevreden. In de Dorpsstraat kan dat niet, op het eiland wel.

De rol van de Deelgemeente en de Deelgemeenteraad

Uit het voorgaande is gebleken dat in de verdere besluitvorming met betrekking tot de bochtafsnijding de Deelgemeente een centrale rol speelt en de nodige beleidsruimte heeft:

- inhoudelijk, met name bij het vaststellen van het inrichtingsplan en het projectbestemmingsplan, maar ook bij de MER-discussie;
- procedureel bij het bepalen van de rol van de Raad en de bevolking

Tot dusver heeft het Dagelijks Bestuur de zaken passief, op afstand gevolgd en zich positief betoond t.a.v. het principe van de bochtafsnijding en de inrichtingsvoorstellen; de Raad heeft men er niet actief bij betrokken – en de Raad heeft dit laten gebeuren.

Nu er binnen en buiten de Raad kritische geluiden over de plannen opklinken is het van groot belang dat er waarborgen komen die een open behandeling van de plannen mogelijk maken:

- geïnteresseerden moeten er van op aan kunnen dat ze actief en tijdig geïnformeerd worden en alle relevante stukken ter beschikking krijgen. (Het moet niet zo gaan als met de belangrijke brief van wethouder Bolsius die van maart dateerde maar pas vele weken later uit de ontoegankelijke digitale brij van ingekomen stukken kon worden opgevist)
- er moeten op korte termijn voorstellen worden geformuleerd m.b.t. de inspraakprocedure.

Tot dusver heeft het Dagelijks Bestuur dit dossier passief en met een positieve grondhouding gevolgd. Nu er uit de Raad kritische geluiden komen en men een actieve rol wil spelen ontstaat er een onduidelijke situatie.

Externe partijen als Provincie en Gemeente vragen zich af: wat krijgen we nou – we hadden alles met Overschie toch keurig geregeld? Intern is er meteen al verwarring over een brief die de Raad wil schrijven en die het Dagelijks Bestuur niet overneemt. Voorkomen moet worden dat de Raad en Dagelijks Bestuur verschillende sporen gaan volgen. Het is van groot belang dat hier helderheid komt: primair een taak van fractievoorzitters en Dagelijks Bestuur.

Paul Smeele